

EXPOSICIÓ
DEL 10 DE JULIOL DE 2018
AL 30 D'ABRIL DE 2019

DOSSIER
DE PREMSA

EUSEBI GÜELL i BACIGALUPI

patrici de la Renaixença

En el centenari de la seva mort (1918-2018)

PALAU
GÜELL
ANTONI GAUDÍ

Diputació
Barcelona

Organització
de les Nacions Unides
per a l'Educació,
la Ciència i la Cultura

Obres d'Antoni Gaudí
Inscrit a la Llista
del Patrimoni Mundial
el 1984

EĞ 2018
ANY GÜELL

Índex

Presentació	3
Estructura i crèdits de l'exposició.....	4
Els comissaris	10
Notes biogràfiques	11
Activitats complementàries.....	13

Presentació

El 2018 és l'Any Güell, l'any d'Eusebi Güell i Bacigalupi (Barcelona, 15 de desembre de 1846-9 de juliol de 1918). Una ocasió única que el Palau Güell, propietat de la Diputació de Barcelona, ha volgut aprofitar per retre homenatge i reivindicar la figura del seu promotor.

A partir del 10 de juliol i fins al 30 d'abril del 2019, el públic podrà visitar una nova exposició que sota el títol «Eusebi Güell i Bacigalupi, patrici de la Renaixença» té com objectiu donar a conèixer la dimensió humana, empresarial, política i cultural i l'empremta que aquest prohoms ha deixat en el patrimoni col·lectiu del nostre país.

L'exposició, comissariada per Raquel Lacuesta Contreras i Xavier González Toran, dibuixa un recorregut per la vida i el llegat de l'industrial i mecenes, promotor del Palau Güell. Concebuda per commemorar el centenari de la seva mort, la mostra repassa les diferents facetes d'aquesta figura cabdal de la Barcelona i la Catalunya del darrer terç del segle XIX.

Al voltant de l'exposició tindran lloc visites guiades, escolars i familiars i un cicle de conferències a l'octubre on es presentarà el catàleg de l'exposició, dins de la col·lecció *El Palau Güell a fons*.

Estructura i crèdits de l'exposició

El Palau Güell acull l'exposició «Eusebi Güell i Bacigalupi, patrici de la Renaixença» que es podrà visitar des del 10 de juliol del 2018 fins al 30 d'abril del 2019 a l'espai de les golfes de l'edifici.

La mostra repassa les diferents facetes d'aquesta figura. Güell fou un personatge polièdric que, des de la seva posició preeminent dins les elits burgeses, va estendre els seus tentacles a tots els àmbits de la societat de l'època, des de les variades activitats econòmiques amb què consolidà i expandí la fortuna heretada, fins a la seva implicació directa en bona part de les iniciatives polítiques i culturals del període, amb un paper destacat com a mecenes de les arts i com a client d'alguns dels millors arquitectes del període modernista. Tot això reblat amb una xarxa de relacions familiars i socials que introduí Eusebi Güell en els cercles nobiliaris i convertí la seva nissaga en una de les famílies més influents del país.

L'exposició s'estructura en sis àmbits diferents:

Àmbit 1. La nissaga dels Güell

DE COM EUSEBI GÜELL I BACIGALUPI, FILL DE L'INDIANO JOAN GÜELL I FERRER, CONVERTÍ UNA FAMÍLIA RICA EN UNA DE LES PRINCIPALS NISSAGUES DEL PAÍS.

*Eusebi Güell, l'any 1862, al Col·legi Valdemia de Mataró
Fotografia: Museu Arxiu Santa Maria de Mataró*

Àmbit 2. Eusebi Güell empresari i economista

DE COM EUSEBI GÜELL EXPANDÍ ELS SEUS NEGOCIS PRÀCTICAMENT A TOTS ELS SECTORS ECONÒMICS JA FOS AMB EMPRESES PRÒPIES O COM A ACCIONISTA I DIRECTIU.

Àmbit 3. Eusebi Güell polític

DE COM EUSEBI GÜELL PARTICIPÀ ACTIVAMENT EN LA VIDA POLÍTICA EN TEMPS DE LA RESTAURACIÓ BORBÒNICA, ENQUADRAT EN ELS RENGLES DEL CATALANISME CONSERVADOR I MONÀRQUIC.

Àmbit 4. Eusebi Güell humanista i mecenes

DE COM EUSEBI GÜELL COL·LABORÀ AMB BONA PART DE LES MÉS IMPORTANTS ENTITATS CULTURALS I CIENTÍFIQUES DEL SEU TEMPS, I ALHORA FOU UN PRINCIPAL MECENES D'ARTISTES.

Caricatura d'Eusebi Güell amb el Palau Güell a les mans, de Josep Parera, c.a. 1890. Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona. Fotografia: Marta Mérida

Àmbit 6. Eusebi Güell precursor del Modernisme

DE COM EUSEBI GÜELL INFLUÍ EN LA GESTACIÓ DEL MODERNISME COM A PRINCIPAL CLIENT D'ALGUNS DELS MESTRES D'OBRES I ARQUITECTES MÉS DESTACATS DEL MOVIMENT, PERÒ TAMBÉ D'ALTRES ANTERIORS.

Projecte i obra de l'església inacabada de la Colònia Güell (1895-1914) Arxiu Diputació de Barcelona

Del 10 de juliol de 2018 al 30 d'abril de 2019

Espai Planta golfes del Palau Güell

Preu Accés a l'exposició inclòs en el preu d'entrada al Palau Güell.

Organització

Direcció del Palau Güell
Diputació de Barcelona

Comissariat, recerca i textos

Xavier González Toran
Raquel Lacuesta Contreras

Coordinació

Gabinet de Premsa i Comunicació
Diputació de Barcelona

Coordinació tècnica

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local
Diputació de Barcelona

Gestió de les obres exposades

Enrique Campuzano
Olga de la Cruz
Xavier González Toran
Raquel Lacuesta Contreras
Direcció del Palau Güell

**Restauració i conservació de les obres
exposades**

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local
Diputació de Barcelona
Alma Campuzano Rodríguez

Gestió documental i correcció lingüística

Núria Garcia Caldés

Disseny i coordinació de l'espai expositiu

Olga de la Cruz

Disseny gràfic

Quim Boix

Producció

Dígit, S.L.

Traducció de textos a l'anglès

Matias Mulet

Traducció de textos al castellà

Javier Rodrigo

Fotografies i il·lustracions

Acadèmia Olímpica Espanyola
Ajuntament de Barcelona. Arxiu Municipal Contemporani
Ajuntament de Girona. Centre de Recerca i Difusió de la Imatge
Archivo ABC. Fotògraf Josep Brangulí
Arxiu Alberto Alonso
Arxiu Comarcal del Bages
Arxiu Comarcal del Pallars Sobirà
Arxiu Enrique Campuzano
Arxiu Fotogràfic de Barcelona
Arxiu Fotogràfic del Bisbat de Vic. Fotògraf: Pepo Segura
Arxiu Fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya
Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona
Arxiu Històric de la Diputació de Barcelona
Arxiu Històric de Sabadell
Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Demarcació de Girona
Arxiu Lluís Casals
Arxiu Loren Merchán
Arxiu Montserrat Baldomà
Arxiu Municipal del Districte de Sants-Montjuïc
Arxiu Nacional de Catalunya
Arxiu Patrimonio Nacional
Arxiu Quim Boix
Arxiu Ramon Manent
Arxiu Raquel Lacuesta
Arxiu SCCM-SPAL. Servei de Patrimoni Arquitectònic Local. Diputació de Barcelona
Arxiu Xavier González Toran
Ayuntamiento de Comillas
Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès
Biblioteca del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Demarcació de Barcelona
Biblioteca Museu Víctor Balaguer. Vilanova i la Geltrú
Biblioteca Nacional de Catalunya
Biblioteca Nacional de España
Biblioteca Virtual del Ministerio de Defensa. Museo Naval, Madrid.
Càtedra Gaudí. Escola Superior d'Arquitectura de Barcelona. Universitat Politècnica de Catalunya
Centre de Documentació i Estudis del FC Barcelona
Col·lecció Alfonso Güell Martos
Col·lecció del Palau Güell
Col·lecció Eloi de Tera
Col·lecció Família Bertran de Caralt
Col·lecció Família Ferrer-Vidal
Col·lecció Família Güell i de Sentmenat
Fototeca.cat

Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura
Generalitat de Catalunya. Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni
Generalitat de Catalunya. Direcció General de Patrimoni Cultural. Palau Moja
Institut Amatller d'Art Hispànic, Arxiu Mas
Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya. Cartoteca de Catalunya
Institut de Cultura de Barcelona
Instituto del Patrimonio Cultural de España. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte
La Vanguardia
Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró
Museu Arxiu de Vilassar de Dalt.
Museu Frederic Marès
Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona 2018. Fotografies: Calveras; Mérida; Sagristà.
Palacio de Sobrellano, Comillas. Gobierno de Cantabria
Òscar Ferrer
Javier Gil

Prestadors

Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló
Alfonso Güell Martos
Àngel Fibla
Biblioteca Nacional de Catalunya
Biblioteca Popular Fundació Iluro
Borja Olano Leguina
Direcció del Palau Güell. Diputació de Barcelona
Família Güell i de Sentmenat
Generalitat de Catalunya. Direcció General de Patrimoni Cultural. Palau Moja
Josep Padró
Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró
Museu de les Mines de Cercs
Museu del Cement Asland, Castellar de n'Hug
Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona
Oficina de Patrimoni Cultural. Diputació de Barcelona
Palacio de Sobrellano, Comillas. Gobierno de Cantabria
Raquel Lacuesta Contreras
Servei de Patrimoni Arquitectònic Local. Diputació de Barcelona

Música

La Mà de Guido, editorial

AUDIOVISUAL

Güell, Gaudí: un projecte en comú Barcelona, 2002 (Any Gaudí)

Abel Folk / Ramon Madaula

Direcció

Joan Riedweg

Idea i direcció general

Raquel Lacuesta

Guió

Francesc Orteu

Supervisió del guió

Raquel Lacuesta

Cap de producció

Mercè Canturri

Música original

Núria Canturri

Fotografia

Joan Riedweg

So directe

Joan Quilis

Documentació

David Galí

Xavier González Toran

Lluís Cuspinera

Els comissaris

Fotografia: Francesc Balaña

Xavier González Toran

És llicenciat en Periodisme. Ha treballat com a redactor, editor i documentalista per a diverses editorials i publicacions barcelonines. Ha editat, entre altres títols, les recopilacions de textos *Santiago Sobrequés i Vidal. Obra dispersa i Barcelona 1714, testimonis d'una ciutat assetjada*. Amb Raquel Lacuesta, és autor de les monografies *Modernisme a l'entorn de Barcelona*, *Ponts de la província de Barcelona* i *El modernisme perdut* (vols. I, II i III). Lacuesta i González col·laboren des de 2015 en l'elaboració del *Mapa d'Arquitectura i Paisatge Urbà Noucentistes*.

Raquel Lacuesta Contreras

És doctora en Història de l'Art i llicenciada en Filosofia i Ciències de l'Educació (1986) per la Universitat de Barcelona. Premi Nacional de Patrimoni Cultural 1997 (Generalitat de Catalunya) i acadèmica de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi (2013). Entre 1985 i 2014 va ser funcionària de la Diputació de Barcelona, adscrita al Servei de Patrimoni Arquitectònic Local, dedicat a la restauració de monuments. Autora, entre altres títols, d'*Ignasi Oms i Ponsa, arquitecte* (2009); *Catedrals del vi* (2009); *El palau Güell, una obra mestra d'Antoni Gaudí* (2013); *El modernisme perdut* (vol. I, 2013, vol. II, 2014 i vol. III, 2017), i *La història de l'art –de l'arquitectura– català explicada per arquitectes* (2014).

Notes biogràfiques

Eusebi Güell i Bacigalupi (1846-1918)

1846

Neix al carrer Ample de Barcelona, fill de Joan Güell i Francesca Bacigalupi, que mor de resultes del part. Passa la seva infantesa a la casa de l'àvia materna.

1863

Es trasllada a França i Anglaterra per cursar estudis de dret, ciències socials, ciències físiques i químiques, economia política i matemàtica.

1871

Eusebi Güell i Isabel López es casen a la capella del Palau Moja del carrer Portaferri de Barcelona. La parella fixa la seva residència al Palau Fonollar, edifici veí del Moja.

1872

Neix a Barcelona la primera filla del matrimoni, Isabel Güell i López. Tindran nou fills més.

1875

Es nomena regidor de l'Ajuntament de Barcelona.

1877

És nomenat diputat provincial de la Diputació de Barcelona.

1878

Eusebi Güell descobreix Antoni Gaudí en veure a l'Exposició Universal de París la vitrina dissenyada per a la Guanteria Comella.

1888

La família Güell es trasllada a viure al Palau Güell, al carrer Nou de la Rambla de Barcelona dissenyat per Antoni Gaudí, que tot i no estar acabat, s'inaugura amb motiu de l'Exposició Universal de Barcelona.

Imatge actual de la façana del Palau Güell.

Fotografia: Montserrat Baldomà.

1890

Funda la Colònia Güell a la seva finca agrícola de Can Soler de la Torre, al municipi de Santa Coloma de Cervelló.

1895

Encarrega a Antoni Gaudí la construcció de l'església de la Colònia Güell.

1896

Eusebi Güell i Isabel López, són padrins, en la benedicció a Montserrat de la senyera de l'Orfeó Català, entitat de la qual són mecenes.

1898

Encarrega a Antoni Gaudí la construcció de l'església de la Colònia Güell.

1899

Rebutja l'Alcaldia de Barcelona que li ofereix el govern de la ciutat i encarrega a Gaudí el Park Güell.

1900

Presideix els Jocs Florals. El seu discurs presidencial sobre les llengües romàniques serà publicat poc després de la seva mort per *l'Estampa la Renaxensa*.

1906

Detingut per “suposadament” haver insultat els oficials responsables dels “fets del ¡Cu-Cut!” en una discussió al Palau Güell amb el seu cunyat, i el senador Joan Ferrer-Vidal.

Final de la dècada de 1900

Deixa el Palau Güell i es trasllada a viure al Park Güell.

1914

Gaudí abandona les obres de la Colònia Güell per dedicar-se exclusivament a la Sagrada Família.

1918

Mor a la casa del Park Güell i la capella ardent s'instal·la al saló central del Palau Güell.

Activitats complementàries

X Cicle de Conferències del Palau Güell

1 d'octubre - 19 h

La nissaga dels Güell a càrrec de Xavier González Toran, comissari de l'exposició i periodista.

8 d'octubre - 19 h

Eusebi Güell, empresari i economista a càrrec de Martín Rodrigo Alharilla, professor d'Història Contemporània a la Universitat Pompeu Fabra.

15 d'octubre - 19 h

Eusebi Güell, polític a càrrec de Rosa Toran i Cèlia Cañellas, doctores en Història.

22 d'octubre - 19 h

Eusebi Güell, humanista i mecenes a càrrec de Francesc Fontbona de Vallescar, doctor en Història Moderna.

29 d'octubre - 19 h

La Belle Époque d'Eusebi Güell a càrrec d'Enrique Campuzano Ruiz, doctor en Història de l'Art.

5 de novembre - 19 h

Eusebi Güell, client del Modernisme a càrrec de Raquel Lacuesta Contreras, doctora en Història de l'Art.

Durant el X Cicle de Conferències es presentarà el catàleg de l'exposició «Eusebi Güell i Bacigalupi, patrici de la Renaixença».

Activitat gratuïta.

Cal fer reserva prèvia a www.palauguell.cat o al 934.725.775

Visites comentades

a l'exposició *Eusebi Güell i Bacigalupi, patrici de la Renaixença. En el centenari de la seva mort, 1918-2018*

Les visites guiades es faran cada segon dissabte de mes i mostraran el recorregut per la vida i el llegat de l'industrial i mecenes Eusebi Güell i Bacigalupi, comte de Güell (Barcelona, 1846-1918). La mostra ha estat concebuda per commemorar el centenari de la seva mort, i en ella es repassen les diferents facetes d'aquesta figura cabdal de la Barcelona i la Catalunya del darrer terç del segle XIX i principi del XX. A les 12 del migdia seran en català i a les 4 de la tarda en castellà. També estan previstes visites accessibles.

Activitat gratuïta adreçada a tots els públics.

Cal fer reserva prèvia a www.palauguell.cat o al 934.725. 775

Les visites s'inicien el dissabte 14 de juliol.

Visites educatives

Eusebi Güell, mecenes de Gaudí

per a les escoles de primària, secundària i batxillerat. Sota petició.

Les escoles i instituts descobriran el Palau Güell i complementaran la visita amb una explicació de l'exposició en la qual els alumnes, a partir de la figura d'aquest empresari, descobriran la Barcelona de la segona revolució industrial i com vivia la burgesia d'aquell moment, així com els arquitectes més destacats en aquell període.

Visites familiars

· Taller *Fes d'arquitecte de Güell*

Diumenge 15 de juliol a les 11 hores

Activitat gratuïta adreçada a infants de 5 a 12 anys

Prèvia reserva a palauguell@diba.cat i a 934.725.771

Quan Eusebi Güell encarregà a Gaudí construir el Palau Güell, aquest arquitecte va estar treballant amb moltes propostes per a la façana principal. Que tal si l'ajudem i fem la nostra proposta? Ens transportarem en el temps de la projecció del Palau, ens endinsarem en el procés creatiu arquitectònic i farem la nostra proposta més original.

Us hi animeu? A partir de la façana actual, farem servir processos calcogràfics i aquarel·les per a crear la nostra façana més particular.

· Taller *Com veus la família?*

Diumenge 23 de setembre a les 11 hores.

Activitat gratuïta adreçada a infants de 5 a 12 anys

Prèvia reserva a palauguell@diba.cat i a 934.725.771

Es realitzarà una visita i un taller que consistirà a treballar amb materials reciclats, com feia Gaudí. Les famílies decoraran les fotografies que elles mateixes faran a partir de la tècnica de la cianotípia amb trossos de roba.

Està previst repetir aquests dos tallers al llarg del 2018-2019.

més informació a: www.palau guell.cat